

Open brief #methetov

Beste Mark, beste leden van het (demissionaire) kabinet,

Het OV bevindt zich in een perfect storm

Het OV groeit weer en met goed beleid blijft het groeien. Tegelijkertijd kent het OV momenteel vele uitdagingen waardoor deze duurzame en ruimte-efficiënte manier van reizen onder druk staat. De reizigersaantallen liggen na de ongekende en onvoorziene klap door de coronacrisis nog circa 15% onder het niveau van 2019. Daarmee zijn de reizigersopbrengsten lager dan verwacht. En dat terwijl de kosten enorm stijgen vanwege gestegen energie- en brandstofkosten, personeelslasten en de kosten van het beheer en onderhoud.

Ondertussen zijn de reserves bij de provincies en vervoersregio's op. Het ene gat is met het andere gevuld en tekorten stijgen doordat de indexatie van de rijksbijdrage al jaren achterblijft bij de werkelijke kostenstijgingen. Hierdoor kampen de regio's met acute tekorten. De kostenstijgingen werken door in de reizigerstarieven en een verminderde dienstregeling. Na een eerdere verhoging van 7% dit jaar zal de prijs voor een ticket in 2024 bij ongewijzigd beleid nog eens met ruim 11% stijgen. Dat leidt opnieuw tot verlies aan reizigers. De neerwaartse spiraal wordt hiermee een trend. Die trend willen we doorbreken.

Goed OV: kabinetsbreed belang

OV is een cruciale pijler onder diverse maatschappelijke opgaven en daaraan gekoppelde brede kabinetsambities te kunnen realiseren. Daarom is het afwenden van een negatieve spiraal en het mogelijk maken van robuust OV cruciaal.

- De **energie- en klimaatambities** vragen om sterk OV. In de transitie naar een duurzaam mobiliteitssysteem is het openbaar vervoer een essentiële bouwsteen
- De **files** nemen toe en er is de komende jaren geen ruimte om te investeren in nieuwe infrastructuur. Een hoogwaardig openbaar vervoerssysteem helpt de file druk te verminderen.
- **Armoedebeleid en participatie** (op de arbeidsmarkt en maatschappelijk) vragen om OV dat betaalbaar en beschikbaar is. Ook het deel van de bevolking dat niet over een auto beschikt, moet kunnen deelnemen aan de samenleving. Hierbij gaat het niet alleen over de bereikbaarheid van werk, maar ook van zorg, recreatie, cultuur en andere **basisvoorzieningen**.

- Goed OV is onmisbaar om de **woningbouwopgave** in goede banen te leiden, te meer omdat een substantieel deel van de nieuwe woningen langs bestaande of toekomstige OV-assen wordt gebouwd. OV is bovendien zeer **ruimte-efficiënt**. In (hoog)stedelijk gebied is ruimte schaars en biedt het OV, i.c.m. lopen, fietsen en deelmobiliteit, uitkomst.
- De **bereikbaarheid van onderwijs** voor studenten en leerlingen van middelbare scholen is door onderwijsconcentratie voor een groot deel afhankelijk van OV. Bijzondere aandacht verdienen veelal thuiswonende mbo-studenten, die niet zelden afhankelijk zijn van buslijnen die als eerste sneuvelen bij verdere bezuinigen.
- De ambitie van het kabinet om de regio's meer aandacht te geven. Het rapport 'Elke regio telt' en de hernieuwde aandacht voor de regio in het politieke debat vragen om versterking van de regio's **en behoud van de OV-lijnen in de dunbevolkte gebieden**.

Een goed, beschikbaar en betaalbaar OV **is essentieel voor miljoenen Nederlanders direct in het dagelijks leven**. Daarnaast is het OV cruciaal voor het behalen van uiteenlopende urgente kabinetsambities¹.

Om aan deze vicieuze cirkel te ontsnappen is het nodig maatregelen te nemen om:

- Het OV dat er is, te behouden
- Te investeren in maatregelen die groei van het OV weer mogelijk maken

Beide zijn nodig en dienen in samenhang gezien te worden. Gebeurt dat niet, dan is verdere achteruitgang, hoezeer ook ongewenst voor individuele reizigers en samenleving als geheel, onontkoombaar en komt de realisatie van diverse grote maatschappelijke opgaven in gevaar. De Tweede Kamer sprak zich recent unaniem uit voor het overeind houden van het OV.

Wij roepen daarom het hele kabinet op: investeer nú in het OV,

voor het te laat is!

¹ Zie voor een uitgebreide toelichting hierop ook het rapport '[De waarde van het ov](#)' van OV-koepel OVNL, dat is opgesteld in samenwerking met APPM.